Ülést tartott a VDSZ elnöksége

Foglalkoztatás, munkavédelem, egészségügy

Október 30-i ülésén a VDSZ elnöksége egyebek közt megvitatta a 2003. évi bértárgyalásokkal kapcsolatos előterjesztéseket, melyekről kialakította állásfoglalását (a bérügyek hátteréről és az elnökségi dokumentumról lapunk 4.- 5. oldalán olvashatnak.)
A testület tárgyalt a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról. Külön napirendi pontban elemezték a munkavédelemi törvény, illetve annak egyes rendelkezései módosításainak várható hatásait. Foglalkoztak egyes, az egészségügyet és a társadalombiztosítást érintő törvények módosításával.

E témákról is kialakította állásfoglalásait a testület; ezeket az alábbiakban ismertetjük.

A foglalkoztatás elősegítéséről, a munkanélküliek ellátásáról, a munkavédelemről; a szakképzési hozzájárulásról és a képzési rendszer fejlesztésének támogatásáról, valamint a felnőttképzésről szóló törvények módosításával kapcsolatban a VDSZ elnöksége megállapította:

A kormány 2006-ig terjedő programjában jóléti gazdasági fordulatot ígért. A kormányprogram egyik legfontosabb feladata a foglalkoztatási ráta általános emelése. Ezt a célt elsősorban az élő-munkaterhek csökkentésével, a munkaerőpiac rugalmasabbá tételével, a munkahelyteremtés ösztönzésével és a meglévő munkahelyek megtartását szolgáló intézkedésekkel kívánja elősegíteni. A kormánykoalíció többségét alkotó párt a jóléti rendszerváltás programjában a kételemű munkanélküli ellátással egyidejűleg megígérte a munkanélküli járadék felső határának jelentős emelését.

44. A VDSZ elnöksége a fenti célok mielőbbi elérése érdekében javasolja annak lehetővé tételét, hogy hosszú szolgálati idő (30, 35, 40 év) és más, méltányolható indok alapján a korhatár elérése előtt teljes összegű nyugdíjjal lehessen nyugdíjba vonulni. A testület szerint a heti munkaidő mielőbb csökkenthető, az első lépésben 38, majd 36 órára. Az Elnökség úgy véli: egy új foglalkoztatási törvény megalkotása elősegíthetné a megváltozott gazdasági körülményekhez való igazodást. Az előnyugdíj visszaállítása a nyugdíj előtti munkanélküli segély helyett - ugyancsak szerepel a VDSZ elnökség által javasolt teendők közt, akárcsak az új ellátási forma (az álláskereső ösztönző juttatás) bevezetése alternatívájaként a járadékos idő 270 napról 360 napra való visszaemelése. A grémium javasolja a járadék mértékhatárainak 10 %-kal történő felemelését, hogy a munkanélküli járadék funkciója állásvesztés esetén anyagi biztonságot jelentsen, lehetővé téve a nyugodt munkakeresést és az esetleg szükséges átképzést. Az álláskeresést ösztönző juttatást az elnökség az öregségi nyugdíjminimum 85 %-a helyett 135 %-ában javasolja meghatározni.

Az elnökség állásfoglalása rámutat, hogy hiányoznak az új elemek (álláskeresést ösztönző juttatás, atipikus foglalkoztatás támogatása a Munkaerőpiaci Alapból) feltételrendszerével kapcsolatos miniszteri rendelet tervezetek, s indokolt lenne a törvénymódosítással együtt véleményezni a miniszteri rendelet tervezeteket.

A testület hangsúlyozta: nem ért egyet az ösztönző álláskereső juttatás korábbi tervezetben szereplő öregségi nyugdíjminimum 90 %-os mértékének 5 %-os csökkentésével, valamint a keresetpótló juttatás kétszeresére való növelésének további rászorultsági feltételhez kötésével.

Az állásfoglalás kimondja: a VDSZ elnöksége támogatja az álláskeresést ösztönző juttatás alanyi jogon való biztosítását, valamint azt, hogy az új ellátási forma folyósítási ideje 180, a 45 év felettiek esetében 270 nap legyen. Helyesli a szociális párbeszéd intézményeinek támogatását a Munkaerőpiaci Alapból; az európai uniós csatlakozással összefüggő jogharmonizációs módosító intézkedéseket; a magán munkaközvetítéssel kapcsolatos rendelkezések módosítását az ILO (Nemzetközi Munkaügyi Szervezet) egyezmény alapján; a Munkaerőpiaci Alapot megillető követelések behajtásával kapcsolatos eljárás módosítását; a foglalkoztatási törvény módosításával összhangban a felnőtt képzési, a szakképzési hozzájárulásról, a társadalombiztosítási ellátásra jogosultakról és nyugellátásról, az egészségügyi hozzájárulásról, a személyi jövedelemadóról, valamint a munkavédelemről szóló törvények egyes rendelkezéseinek módosítását.

*****

A munkavédelemről szóló 1993. évi törvény és a végrehajtására kiadott 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet változása még 2002-ben várható. Ennek kapcsán a VDSZ elnöksége egyetért és támogatja a munkahelyek, munkaeszközök üzembehelyezésének szabályait újrafogalmazó, a végrehajtást pontosító, szigorító módosításokat.

A testület ugyancsak támogatja azt az intézkedést, miszerint az üzembehelyezendő munkaeszköz rendelkezzék (a minőségtanúsításon túlmenően) ún. megfelelőségi nyilatkozattal, illetve megfelelőségi tanúsítvánnyal. Az elnökség szerint üdvözlendő a munkavédelmi képviselők választására vonatkozó előírás megváltoztatása, miszerint megszűnik a létszámkorlát, azaz minden munkahelyen a munkavállalók döntése szerint történhet választás. A munkavédelmi képviselő választást minden munkáltatónál kötelezővé kell tenni. Ez nem csak a munkavállalók érdekeit szolgálja, de a munkáltató munkavédelmi munkáját is segíti.

Az elnökség szükségesnek tartja a munkahely és a munkáltató fogalmát újrafogalmazni oly módon, hogy az az egyéni vállalkozókra is vonatkoztatható legyen. Javasolja: kerüljön a törvénybe az áttelepítés fogalma, amely a már korábban üzembe helyezett munkaeszköz más helyre telepítésére vonatkozik.

A VDSZ elnöksége egyetért azzal, hogy az EU jogharmonizáció jegyében a foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter és az egészségügyi, szociális és családpolitikai miniszter még az idén adjon ki együttes rendeletet a robbanásveszélyes környezetben levő munkahelyekről, valamint az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés minimális követelményeiről.

*****

A VDSZ elnöksége a T. 1107. számú "az egyes, az egészségügyet és a társadalombiztosítást érintő törvények” módosításáról szóló törvényjavaslatról és az ezzel kapcsolatos egyéb törvénymódosításokról megállapította:

A T. 1107 számú tervezet 9 törvényt módosít, a fenti témákhoz még adó-, járulék-, foglalkoztatási törvények is kapcsolódnak. Az elnökség leszögezte, hogy ezeket a szociális partnerekkel időben egyeztetni kell. Az eddigi tapasztalatok alapján aggályos ugyanis, hogy számos, az állampolgárokat közvetlenül érintő kérdésben a kormány, illetve a miniszterek szabályozási jogokat kapnak, ám ezek többségét a partnerekkel nem tárgyalják meg.

A testület az Egészségügyi Törvény módosítása kapcsán fontosnak tartja a betegségek megelőzése-, korai felismerése céljából a szűrővizsgálatok szélesítését, a munkahelyi egészségfejlesztést; a fertőző betegségek, így a HÍV/AIDS mellett a TBC, a hepatitis, az endo- és ectoparasitás fertőzések behurcolásának megakadályozását; az ittasság miatti tudatzavar térítésmentes ellátását, azzal az igénnyel, hogy a nem biztosítottak ellátását a központi költségvetés fedezze; a foglalkozási rehabilitáció, illetve habilitáció hatékony fejlesztését

A kötelező egészségbiztosítási törvény módosításakor a VDSZ elnöksége tiltakozik az ellen, hogy a biztosítás megszűnését követően a táppénz folyósításának az idejét egy évről 180 napra csökkentsék.

A társadalombiztosítással kapcsolatos egyéb törvényekkel összefüggésben a VDSZ elnöksége nem tartja elfogadhatónak a nyugdíjjárulék 8,0 %-ról 8,5 %-ra emelését; a magánnyugdíjpénztár tagok nyugdíjjárulékának 2,0 %-ról 0,5 %-ra történő csökkentését; a magánnyugdíjpénztár-tagság újbóli kötelezővé tételét a pályakezdők részére; a nyugdíjjárulék fizetés felső plafonjának az átlagkereset 2-szereséről 2,5-szeresére emelését (ez 2,368.500 Ft-ról – közel 4 millió Ft felső plafont jelentene). Ezek a változások ugyanis az elnökség álláspontja szerint hátrányosan érintik a átlag-, illetve az a feletti keresettel rendelkezőket.

A testület határozottan igényli a társadalombiztosítási alapok tulajdonosi (munkavállalói és munkáltatói) ellenőrzési jogának megteremtését; a rendszeres szociális párbeszédet, amely során az Országos Érdekegyeztető Tanácsnak és szakbizottságainak kellő idejük van a szakmai egyeztetésekre.

Bérvita-krónika

II. fejezet

Legutóbbi számunkban 2002. májusától októberig követtük nyomon: miként alakultak a versenyszférában dolgozókra vonatkozó bértárgyalások a kormány, a munkáltatók, illetve az érdekvédelmi szervezetek között. Csak összefoglalóul néhány címszó a krónikából: miközben az új kormány jelentősen emelte a közalkalmazottak bérét, az érdekképviseletek kifejezték aggályaikat amiatt, hogy a versenyszférában dolgozók között e lépés komoly feszültséget gerjesztett. A VDSZ is több fórumon hívta fel a figyelmet az ágazat bérgondjaira. Az újjáalakult OÉT szeptember 9-i ülésén kiderült: a kormány szerint a 3 %-os bruttó keresetemelés jelentheti 2003-ra a reálbér pozíció javítását. A szakszervezeti oldal ezt elfogadhatatlannak tartotta.
2002. október 4).
Ekkor derült ki, hogy szeptember 25-én informális megbeszélést tartottak a kormány és a szakszervezetek képviselői. Ezen a szociális partnerek a hivatalos egyeztetési formák betartására kérték a kabinetet, vagyis arra, hogy a bérváltoztatási tervezeteket előbb az OÉT szakbizottságaival tárgyalják meg, és csak azután kerüljenek azok a tanács napirendjére. A pénzügyminiszter megígérte: az OÉT-ben született megállapodásoknak megfelelő változtatásokat végigviszik a tervezeten.
Még e napon érkezett a hír: a jövőre várható gazdasági növekedés alapján már 4.5 %-os bruttó keresetnövekedést is indokoltnak tart a kormány.
2002. október 21.)
Az OÉT ülését előkészítő bizottsági tárgyalások megindulnak, mégpedig a jövő évi bérajánlásról, valamint a minimálbérről. A viták kemények, hiszen a kormány illetve a szakszervezetek elképzelései között igen nagy a különbség. A vitát jelentősen befolyásolja a nemrégiben közzétett országjelentés, amelyben az EU szakemberei úgy vélik: a magyarországi bérkiáramlást a termelékenység növekedéséhez kell igazítani.
A kormány nemzetgazdasági szinten 6-7 %-os reálbér növekedés növekedést valószínűsít. A versenyszférában a munkáltatók elfogadnák a kormány 3-4,5 %-os bruttó béremelésre vonatkozó ajánlatát. Ez annál érdekesebb, mert egy adat szerint a Magyarországon működő vállalatok 8,7-9,2 %-os bruttó béremelést terveznek.
2002. október 22).
A szakszervezetek eközben egymással sem jutnak közös álláspontra a bérajánlás mértékéről, de mindenesetre jelzik: még csak tárgyalási alap sem lehet a kormány ajánlata. A Munkástanácsok a reálkeresetek minimum 10 %-os emelését akarja, míg az MSZOSZ 6 %-os reálbér növekedést adó, tehát 5 és 9 % közötti bruttó béremelést követel. A leginkább a közüzemi dolgozókat képviselő Autonóm Szakszervezetek Szövetsége szerint a rendelkezésükre bocsátott szakértői anyag nem válthatja ki a kormány előterjesztését, ezért ragaszkodnak ahhoz, hogy a kabinet formálisan is nyújtsa be a jövő bérajánlási elképzeléseit.
2002. október 24).
Még mindig nincs hivatalos kormányzati állásfoglalás a minimálbérről, de a jövő évi jövedelmek alakulását determináló előterjesztésből arra lehet következtetni, hogy a legkisebb bér reálértékének megőrzése a kabinet célja. Mivel 2003-ban az éves nettó minimálbér akkor is több mint 10 %-kal növekszik, ha 50 ezer forint marad a havi minimálbér bruttó összege, az érdekvédők álláspontja 50 és 57 ezer forint közötti minimálbért hangsúlyoz.
2002. október 25.)
Az OÉT bérbizottságának tárgyalásán nem közelednek az álláspontok. kormány tartja magát a korábban bejelentett 3-4,5 %-os bruttó keresetnöveléshez, mert véleménye szerint ez felel meg a termelékenység és a GDP növekedésének. A munkavállalói oldal kifejtette: 6-10 %-os bruttó keresetemelésre volna szükség, a munkaadó érdekképviseletek csak a 3 %-os mértéket tartják elfogadhatónak – emlékezzünk, ez utóbbit javasolta a pénzügyminiszter az OÉT legutóbbi ülésén, és azóta már módosult, mégpedig felfelé a kormányzati ajánlat.
2002. október 28.)
A kormány azt hangsúlyozza, hogy a 3-4,5 %-os bruttó keresetemelési javaslat mintegy 9 %-os nettó és 4 %-os reálpozíció-javulást eredményezne a kereseteknél, mégpedig az adószabályok változása miatt. A szakszervezetek szerint legalább 12 %-os nettó és 7 %-os reálpozíció-javulásra van szükség ahhoz, hogy jövőre ne akadjon el a hazai bérek európai felzárkóztatása.
2002. október 28.)
Az OÉT bérbizottságában nem sikerült egyezségre jutni a jövő évi minimálbérről. Sem a kormány, sem a munkaadói oldal nem kíván többet adni a jelenlegi 50 ezer forintnál. Úgy érvelnek, hogy az

adójóváírás miatt a minimálbér 2003-ban nettó értékben így is 10 %-kal emelkedik. A munkavállalók úgy vélték: a legkisebb bérnek minimum 54 ezer forintra kell emelkednie.
A szakszervezetek kifejtették: szeretnék, ha a jövőben – anyagi helyzetük javítására – ők is igényelhetnék a személyi jövedelemadóból felajánlható 1 %-ot. Javaslatukat a munkaadói szövetségek és a kormány elutasították.
2002. október 29.)
A munkaadói érdekképviseletek egyeztetnek a kormány korábbi bérjavaslatáról, de nem engednek a 3 %-os korábbi elképzelésükből. A szakszervezetek – amelyek közös álláspontra jutottak a béremelés mértékéről – mind a kormány, mind a munkaadók szándékát elfogadhatatlannak minősítik, nagyon alacsonynak tartják az ajánlatot és kiállnak a 6-10 %-os bruttó béremelésre vonatkozó igényük mellett. Az állami tulajdonú közüzemeknél 8-11,5 % közötti béremelésről kívánnának megállapodni.
A munkaadók jelzik, hogy partnerek az adómentes étkezési hozzájárulás és az üdülési támogatás emelésében – ezen intézkedések elől egyébként a kormány nem zárkózik el. Változatlanul nincs egyetértés azonban a legmagasabb adókulcs ügyében – a szakszervezetek azt követelik, hogy 1 millió 350 ezer forint helyett a másfélmillió forintnál nagyobb kereset adózzék a legmagasabb sávban. Az ezt az elképzelést visszautasítók úgy érvelnek, hogy ebben az esetben 36 milliárd forinttól esne el a költségvetés.
A munkaadók továbbra is az 50 ezer forintos minimálbér mellett érvelnek; elsősorban azért elleneznék az emelést, mert az szerintük bértorlódással járna számos szakmában, így a ruha- és textiliparban, a mezőgazdaságban, a kereskedelemben, az építőiparban. Szerintük nem elhanyagolható szempont, hogy a kormány kifejtette: 2003-ban nem tervez kompenzációt, vagyis a vállalkozásoknak már az 50 ezer forintos legkisebb bér költségeit is saját erőből kell kigazdálkodniuk.
2002. október 30.)
Az OÉT ülése a várt "eredményt” hozza: nem születik megállapodás a jövő évre vonatkozó bérajánlásról és a minimálbérről.
A partnerek nem engedtek a negyvennyolcból, pontosabban a kormány a bruttó 3-4,5 %-os bérfejlesztési javaslatból, a munkaadók a 3 %-os mértékből, a szakszervezetek pedig ragaszkodtak a 6-10 %-os bruttó béremelkedéshez.
Míg a kormány és a munkáltatók nem támogatták a legkisebb bér emelését, a munkavállalói oldal 54 ezerre emelné a jelenleg 50 ezer forintos minimálbért.
A kormány érvelése javaslata mellett: az adókedvezmények viszonylag szerény bérkiáramlás esetén is reálbér növekedést adnak 2003-ban. A versenyszférában a munkáltatói oldalon is megkezdődnek az adómérséklések, az egészségügyi hozzájárulás pedig több, mint 1000 forinttal lesz kevesebb – és ez csak az első lépcső.
A munkaadók hangsúlyozzák: számukra fontos, hogy a bérmegállapodás ne veszélyeztesse a jövő évi gazdasági stabilitást, az ország versenyképességét. Márpedig szerintük a szakszervezeti követelés ezt tenné, mert elszakad a teljesítményektől.
Nézzük meg tehát, végülis melyek a szakszervezeti követelések!
A munkavállalói oldal képviselői a dolgozók nettó pozícióit javító csomagot terjesztettek elő. Ennek része a már említett adóintézkedés: a középső adósáv felső határát legalább 1 millió 500 ezer forintra kellene emelni. A szakszervezetek szerint elfogadhatatlan, hogy az átlagkeresetek a legmagasabb adósávba tartozzanak. Kifogásolták azt is, hogy a kormány szándékai szerint jövőre az átlagkereset két és félszeresére növekedne a nyugdíjjárulék-befizetés alapjának felső határa. A dolgozók életének tovább javításaként a szakszervezetek javasolták, hogy az üdülési csekk értékhatárát a minimálbér összegére emeljék, és az étkezési hozzájárulás is növekedjék. Szorgalmazták az önkéntes nyugdíjpénztári befizetések adókedvezményeinek 30 %-ról 50 %-ra való emelését is.
Mindezekre válaszul a kormányoldal képviselői kifejtették: támogatják, hogy az átlagjövedelem ne adózzék a legmagasabb sávban, de ezt csak fokozatosan fogják bevezetni. Megegyeztek abban, hogy az étkezési hozzájárulás 2000 illetve 4000 forintra emelkedjék. Egyetértettek azzal, hogy a minimálbérhez igazodjék az üdülési csekk adómentes összege, és elfogadhatónak tartották, hogy a nyugdíjba vonuláskor kapott ajándék 10 helyett 15 ezer forintig legyen adómentes. Hasonló a kormány álláspontja arról, hogy az iskoláztatási támogatásnál szeptember 30-ig kitolódjék az elszámolás határideje és további kedvezmény, hogy mindkét szülő igényelheti azt. A kormány képviselői kifejtették: készek arra, hogy megkezdődjenek a tárgyalások a heti 38 órás, tehát az eddiginél két órával rövidebb törvényes munkaidő bevezetéséről.
Az OÉT ülésével egyidőben tanácskozott a VDSZ elnöksége. A testület rámutatott, hogy igen jelentős és nem indokolt bérkülönbségek vannak az egyes régiók, ágazatok között, ezért szükséges a versenyszférában olyan emelést ajánlani, amelynek határai között nem csupán az infláció, hanem bérpolitikai intézkedések is megoldhatóak.
A VDSZ Elnöksége úgy véli, hogy a kormányzatnak erőfeszítéseket kell tennie azért, hogy a

termelékenység szükséges – legalább 12-14%-os – növekedését új, hatékony munkahelyek ösztönzésével, kialakításával lehessen megteremteni. Az infláció mérséklését elsősorban az energia- és az energiahordozók árainak "fékezésével", és nem a munkabérek visszafogásával kell elérni. 2003-ban akkora keresetnövekedést kell előírni, amely komoly lépést jelent a hazai bérek európai uniós felzárkózásához. Az étkezési hozzájárulás, az üdülési támogatás és más szociális juttatások adókedvezményeit meg kell emelni.
Az Elnökség javasolja az OÉT-nek, hogy az életszínvonal, a gazdasági körülmények figyelembevételével, a bérpolitikai célú központi béremelések hatásának kiszűrése érdekében 2003-ra a közszféra béremelésétől elkülönítve, csupán a versenyszféra béremelésére tegyen 6-10%-os ajánlást, azzal a kikötéssel, hogy (ahol a termelékenység azt lehetővé teszi) fokozottabban közelítsék az uniós bérszintet. A testület szerint a minimálbért 53 000 – 55 000 között célszerű megállapítani.
Az Elnökség szükségesnek látja az adójóváírás intézménye helyett a mindenkori minimálbér adómentességét előírni. Azért, hogy az átlagkereset várhatóan a középső adósávban maradhasson, a felső határt 1 500 ezer forintban szükséges meghatározni – véli a grémium, javasolva a családi és személyi, egyösszegű adókedvezmények valorizálását, hozzátéve: hogy a nyugdíjjárulék-fizetés felső határának az átlagkereset két és félszeresére történő módosítása egy lépésben elfogadhatatlan.
2002. november 4.
Az egymástól távol álló elképzelések egyeztetésére lapunk zártakor újabb tárgyalások kezdődnek. Hosszú, forró ősz és tél ígérkezik…

A Norvég Vegyész Szakszervezet magyar vendégei

NORGERN LECKÉK, AVAGY A SZARVASVADÁSZOK RÉMEI

Posztós Endre, a VDSZ gyógyszergyári szakszervezetének titkára, a Richter Gedeon Rt. szakszervezeti vezetője kollégájával, Horváth Miklóssal, a Graboplast vállalatcsoport szakszervezetének elnökével egy hetet töltött Norvégiában, Sörmarkában, a Norvég Vegyipari Szakszervezet oktatási központjában.

Vendégként, ám nem passzív megfigyelőként!

A "nyugati" szakszervezeteknek nagyon célravezető módszerük van arra, hogy az ország különböző részeiről érkezett aktivistákat komoly és eredményes tanulásra ösztönözzék. A recept egyszerű: végy egy minden szükséges modern eszközzel felszerelt (írásvetítő, számítógép- Internet hozzáféréssel, zárt láncú Tv-rendszer, stb.) oktatási központot és helyezd azt el az ország egyik legszebb pontján; mindezt úgy, hogy 15-20 kilométeres körzetben ne legyen lakott település. Így nincs más dolguk az ittlévőknek, minthogy teljes energiájukat a tanulásra, a minél több információ megszerzésére fordítsák. Természetesen a szemináriumok témáit úgy választják meg, hogy az (az elméleti ismereteken túl) a mindennapok gyakorlatában is felhasználható legyen. Mindezt felkészült, az adott területet kimagaslóan ismerő, profi előadókkal (pl. a kommunikációról a televíziózásban is jártas hölgy tartott előadásokat).

A magyar tisztségviselők a "vezetés és szervezés" című oktatássorozat egyik modulján vettek részt, amely a kommunikáció és az irányítás témakörével foglalkozott. Délelőttönként az elméleté volt a fő szerep, a szűk egy órás előadásokat követően mindig volt lehetőség kérdésekre, az elhangzottakkal kapcsolatos megjegyzésekre, vélemény kifejtésére. Olyan alapvető témákról volt szó, mint a verbális és nemverbális kommunikáció, uralkodási technikák, vezetői típusok, tárgyalástechnika, a mondanivaló eladása. Külön rész foglalkozott a szakszervezeti vezető szerepével, és ami legalább ilyen fontos, a személyiségével.

A második nagyobb témakör a vállalatok felépítését, vállalatirányítást, a belső hatalmi- és érdekviszonyokat ölelte fel.
Délutánonként csoportmunka következett. A 4-6 fős csoportok azt a feladatot kapták, hogy dolgozzanak ki megoldási javaslatokat a szakszervezeti vezetés, a tagság és a cégvezetés közötti információs problémák megoldására, illetve bemelegítésként válasszanak nevet maguknak. A magyarok lettek a Norgarn csoport, a Norge és az Ungarn szavak keresztezéséből. Nagyon jó érzés volt tapasztalniuk, hogy bár a norvég "tanulók" is az ország különböző részeiből jöttek, - a magyarok meg Európa másik csücskéből- mégis szinte percek alatt megtalálták a közös hangot. Ez a

"kiscsoportos” foglalkozás sok lehetőséget adott a beszélgetésre, egymás gondjainak megismerésére, a két ország többnyire eltérő - ám nagyon sokszor hasonló - szakszervezeti feladatainak megtárgyalására.

Amikor vége volt a "hivatalos” napi programnak, akkor következett a sokszor éjfélig tartó beszélgetés a klubszobában, ahol már nemcsak a vegyészekkel, hanem a többi csoport tagjaival is találkozhattak a magyarok - például a rendőr szakszervezet is ekkor tartotta oktatását… Igazi, bábeli zűrzavar alakult ki, hiszen ki-ki tudása és vérmérséklete szerint kapcsolódott be a beszélgetésbe magyarul, norvégul, németül, angolul, vagy többnyire e nyelvek keverékével.

Mindössze egy esti beszélgetést hagytak ki a magyarok, amikor úgy döntöttek: sétálnak egyet az oktatási központot körülvevő gyönyörű, őszi színekben pompázó erdőben. Csak utólag derült ki, ezzel az ötletükkel nem kis gondot okoztak vendéglátóiknak: javában tartott ugyanis a vadászidény és három, sötétben bóklászó turista felkelthette volna a vadra, terebélyes test mozgására váró vadászok figyelmét… A házigazdák nevetve mutatták a Tv-híradót, melyben egy felháborodott gombázó éppen azt magyarázta, hogy rálőttek, pedig (direkt) hatalmas piros sapkát viselt, márpedig a Trollok földjén sem viselnek a jávorszarvasok piros pomponos sapkát! Ettől kezdve a vigyázatos magyarok nem kóboroltak többé…

Nem is lett volna módjuk rá, hiszen nagyon hamar eltelt az egy hét. Elkészült a Norgarn csoport 10 oldalas tanulmánya, elhangzottak az utolsó előadások a globalizáció okozta gazdasági és politikai változásokról.

A repülőgép indulása előtt még egy rövid esti kirándulásra jutott idő Oslóban és ezt követően már csak a búcsúzás maradt hátra:

Pá gjensyn ! Azaz: A viszontlátásra !

Üzemi tanácstagok képzése
A kapcsolatépítéstől a munkatervig

Továbbra is érdekeltek vagyunk abban, hogy szoros együttműködés legyen az üzemi tanácsok és a szakszervezetek között. Az üzemi tanácsoknak csak a szakszervezetek támogatásával, tevékeny közreműködésével van esélyük eredményes munkára – ennek a gondolatnak a jegyében nyitotta meg Tóth Mihály, a VDSZ országos titkára azt a felkészítőt, amelyet a 2001. őszén "VDSZ-színekben” indult és megválasztott üzemi tanácstagok részére szervezett a szakszervezet októberben.

Tavaly negyedik alkalommal voltak üzemi tanács választások, amelyeken a VDSZ jelöltjei jól szerepeltek, több mint 80%-os támogatottságot értek el. Ez a siker nem utolsósorban annak volt köszönhető, hogy a szakszervezet már a kezdetekkor felkarolta az üzemi tanácsokat, segítette munkájukat. Ennek jól bevált formái voltak a rendszeresen szervezett fórumok, ahol az üt-elnökök tájékoztatókat hallgattak aktuális jogi, munkaügyi stb. témákban és ezek a tanácskozások lehetőséget teremtettek a tapasztalatok átadására, megvitatására is.

Már a korábbi értekezletek, felkészítők, kiadványok anyagi költségeit is a VDSZ viselte, mert fontos szolgáltatásnak tekintette-tekinti a tisztségviselők képzését. Az idén azzal, hogy a képzésnek a VDSZ üdülőjében adott helyet, ideális körülményeket teremtett a két és fél napos intenzív tanulásnak. E rövid időbe zsúfolva a résztvevők rövid történeti áttekintést kaptak az ÜT-k eddigi működéséről; részletesen foglalkoztak a tanácsok jogosítványaival, azok érvényesítésének gyakorlati tapasztalataival. Szó esett az üzemi tanácsok kapcsolatrendszeréről, ezek rögzítéséről az üzemi illetve az együttműködési megállapodásokban. Téma volt még a tanácsok munkájának megszervezése, a testületek ügyrendje.

Az előadásokat csoportmunkák, tesztek egészítették ki. Az együttműködés fontosságát mindennél jobban példázta az a játék, aminek a "Nyerj amennyit tudsz!” címet adták a képzés vezetői. A játék elemzése azt mutatta, hogy csak együttműködve, konszenzusra jutva lehet pozitívumot felmutatni; az öncélú, különutas játék mindenkinek veszteséget hoz.

A program zárásaként az Alcoa-Köfém Kft. üzemi tanácsának elnöke, Friedrich Zoltán mutatta be üzemi tanácsuk munkáját. Tapasztalt "tanácsosként" (a kezdetektől részt vesz ebben a munkában) nagyon tartalmas, sok ötletet adó, színes, élvezetes tájékoztatót tartott. Az általa elmondottak is azt támasztották alá, hogy csak a többi érdekképviselettel (szakszervezetek, munkavédelmi-képviselők, fb-tagok) jó kapcsolatokat tartva, velük együttműködve lehet a eredményesen dolgozni.

Csonka felmérés

Nyugdíjasok és számok

A VDSZ Nyugdíjas Tagozatának megalakulása utáni egyik első ténykedéseként felmérést készített arról, hogy a vegyiparban miként alakulnak a kapcsolatok a szakszervezeti alapszervezetek és a nyugdíjasok között.

A felmérés befejeződött, ám teljes, átfogó kép nem rajzolható fel. A kiküldött 173 kérdőívet csak 33 helyről postázták vissza kitöltve; ezek általában a nagyobb szervezetektől érkeztek. Mindennek következménye: a vegyipari nyugdíjasok számáról, és arról, hogy ez az aktív tagság hány százalékát jelenti, pontos adatokat nem sikerült összesíteni.

Mindazonáltal a 33 kérdőív igencsak beszédes. A bevallások alapján a kapcsolattartás a nyugdíjasokkal 17 helyen rendszeres, tizenegy cégnél csak eseti – a hiányzó ötről nincs adat… Örvendetesnek mondható, hogy 12 nyugdíjas klub működik; ezekben a programok és a találkozások rendszeresek; működésük költségeit a szakszervezetek fedezik. Két nyugdíjas alapszervezet és egy nyugdíjas bizottság működik a válaszolóknál.

Több vállalatnál sikerült kollektív szerződésekben rögzíteni a nyugdíjasok támogatására szánt forrásokat. A szakszervezeti alapszervezetek (bevallásuk szerint) költségvetésük 0-25%-át költik a nyugdíjasok támogatására. Van egy-két cég, ahol ez kimagaslóan több: 30-40%.

Az alapítványok száma 10. Ezek legfőképpen vállalati, esetleg közös alapítványok. Céljuk a nyugdíjasok szociális, kulturális, üdültetési támogatása, a nehéz helyzetben lévők segítése, az egészségügyi rehabilitálás. Néhány munkahelyen más juttatásokat is kapnak a nyugdíjasok: lehetőséget kedvezményes termékvásárlásra, étkezési utalványt, stb.

A 33, választ adó szervezetből húsznál tartanak nyugdíjas találkozót; ezeket többnyire a cégek finanszírozzák, és a szakszervezetek szervezik, rendezik.

Egyesült erővel

Október közepén a hazai szakszervezetek találkozóján az érdekvédelmi testületek jövője volt a téma. A résztvevő állami vezetők, a munkáltatók és a munkavállalók képviselői, jeles politológusok egyet értettek abban, hogy a szakszervezetek számára kihívás az uniós integráció, ám az, hogy megállják-e helyüket az új helyzetben, alapvetően tagságuktól függ. Újra kell gondolni az érdekegyeztetés intézményrendszerét, mert mára kiderült, hogy a gazdaság nehezebb helyzetben van, mint tavasszal, amikor a párbeszéd újra indult a kormány és a szociális partnerek között. A résztvevők úgy vélték, válaszút előtt állnak a szakszervezetek: a foglalkoztatás- vagy a jövedelempolitikát helyezik előtérbe, illetve képesek-e arra, hogy a kettőt összehangolják. Eltérően vélekedtek az EU-csatlakozás utáni hazai bérekről, egyes vélemények szerint lehetséges, hogy a hazai bérek az uniósoknál gyorsabb ütemben emelkedjenek, mások úgy vélték, hogy az ország csak 2015-2025-re érheti el az unió átlagos fejlettségét. Abban egyet értettek a résztvevők, hogy a szakszervezetek csak erőiket egyesítve lehetnének eredményesebbek és a korábban megkezdett közeledés megtorpanásának véget kellene vetni.

Munkakártya

Közbeszerzési pályázaton választották ki azt a céget, amely kidolgozza azon megvalósíthatósági tanulmányt, amely szerint a kormány pontos forgatókönyvet fogad el a munkaügyi regisztrálásról.

Ennek kiemelkedő eleme: rövidesen bevezetik a munkaügyi nyilvántartást szolgáló munkakártyát. Erre azért van szükség, mert ellenőrizhetetlenné vált, hogy a cégek befizették-e munkavállalóik számára az előírt közterheket.
A kormányzat szándéka – amely egybeesik az Érdekegyeztető Tanácséval, hiszen ez utóbbi még 1995-ben megállapodott az akkori munkaügyi tárcával arról, hogy legkésőbb 97 január elsejével bevezetik a foglalkoztatási könyvet; ám ez az intézkedés a kormányváltás miatt elmaradt – már a jövő évtől megkezdődjék az egységes munkaügyi nyilvántartási rendszer felépítése és be is fejeződjék e kormányzati ciklusban. A pályakezdő fiatalok lesznek az elsők akik kézhez kapják az igazolványt, hiszen náluk kell a legkevesebb adatot megjeleníteni. Az adatok sorában egyébként nyilvántartja majd a munkakártya a foglalkoztatási időtartamot, az egészség- és a nyugdíjbiztosítóhoz beküldött járulék elszámolási adatokat.

Családi pótlék

Az országgyűlés döntése alapján szeptember 1-ig visszamenőleges hatállyal 20 %-kal emelkedik a családi pótlék összege. A korrekció nyomán rendszeressé válik az augusztusban folyósított, úgynevezett 13. havi családi pótlék kifizetése is. A családi pótlékra való jogosultság felső korhatára 23 évre emelkedik azok esetében, akik közoktatási intézményben tanulnak. A módosítás szerint a jövőben az eddigi iskoláztatási támogatásként folyósított ellátás is családi pótlékként jár. Az anyasági támogatás összege 50 %-kal emelkedik, a növekedés mértéke ikergyermekek esetében 100 %-os lesz.

Felhívás

Kérjük azon kollégáinkat, akik a vegyipar valamely cégénél tájékoztatót, információs kiadványt, üzemi lapot, cégújságot szerkesztenek, tiszteljék meg szerkesztőségünket periodukájuk egy-egy példányával. Ezek segítségével új rovatot kívánunk indítani, melyben a vállalatok mintegy egymást tájékoztatnák saját munkájukról, feladataikról, gondjaikról, stb. A kiadványokat az alábbi címre kérjük:

Nyögetek 1.

A csízek vajon mit mondanak fényképezés közben? Embeeeer!??

A tiszta lelkiismeret a rossz emlékezet jele.

Isten megteremtette a férfit.
Aztán támadt egy jobb ötlete.

A férfiak mindent elfelejtenek. Ezért van a lassított visszajátszás a focimeccseken.

- Mindenkiben van valami jó. Bennem például Piroska - mondta a farkas.

Sikeres férfi az, aki többet keres, mint amennyit a felesége el tud költeni. Sikeres nő az, aki talál ilyen férfit.

Minden reggel, amikor felkelek, megnézem a világ leggazdagabb embereinek listáját. Ha nem vagyok rajta, elmegyek dolgozni.

- Mi őrjíti meg a faltörő kost?
- A fotocellás ajtó.

- Mondj egy szót, amiben benne van a Titanic.
- Óceán.

Az idő az, ami megakadályozza, hogy a dolgok egyszerre történjenek.

Rövid leszek - mondta a kígyó, és felmászott a sínekre...